

de virkelig i flere Henseender vækkende Udtalelser, der under Forhandlingerne have fundet Sted om de samme Principspørgsmaal med Hensyn til disse Forbedringer. Sammenligner Afstemningen i Huusmandsloven med Afstemningen i denne Lov, og De ville give mig Ret i at antage, at det synes, som ikke nogen virkelig afgjort og stærk Tro paa disse Forbedringers eller disse Ændringers uafviselige Nødvendighed har været tilstede, og jeg mener derfor, at man ogsaa forsaavidt kan berolige sig og til en vis Grad endogsaa kan ønske at appellere til Tidens og Erfaringens Bevæelse. Den ærede Taler fra Svendborg Amts 6te District (B. A. Hansen) har meent det modsigende, at vi antog denne Lov, som den var kommen fra Landstinget, medens vi sendte den, der herefter skal forhandles, tilbage til Landstinget; men Modsigelsen vil falde bort, naar man lægger Mærke til, at vi sende den anden Lov, han har sigtet til, tilbage til Landstinget kun med een simpel, men aldeles nødvendig Forandring, en Forandring, som, dersom den ikke bliver gjort, maatte bevirke, at det var ligegyldigt, om Loven kom ud; denne ene Forandring er, at Datum 24de Juni forandres til 1ste Septbr. eller 1ste October, thi den anden foreslaaede Forandring, vi ønske, er kun en Redactionsforandring. Nu vil jeg dog spørge, om Noget kan tvivle om, at det andet Thing, naar det modtager en Lov med to saa nødvendige, saa uafviselige, saa simple og saa kort behandlelige Ændringsforslag, at det da ikke kan unddrage sig, om det end, hvad jo ikke er Tilfældet, kunde være tilbøieligt dertil, Arbejdet ved dens Behandling. Men dette gjælder derimod ikke om denne Lov; her antage de fleste af os, at Gangen tilbage til det andet Thing vil lede til, at Loven ikke udkommer.

Krieger: Jeg tør ikke forsøge paa at komme tilbage til det Spørgsmaal, som før foreslaa, uagtet flere af de ærede Talere have gjort det; men jeg kan ikke nægte, at der er saa Afstemninger, hvor jeg har været saa tvivlsom som ved denne, og det blandt andet af den Grund, at det forekommer mig, at Loven heelt igennem er affattet saa slet, at det er meget vanskeligt ret at skjønne dens Mening. Der er imidlertid reist eet Spørgsmaal,

som forekommer mig altfor væsentligt til, at det kan gaae hen, uden at man forsøgte paa at komme til en Overenskomst om Meningen deraf; det er det Spørgsmaal, som nys, for Resten dog i et noget mindre Omfang, er reist af en æret Rigsdagsmand, der sidder bagved mig. Det hedder i § 1: „Det Høveri eller Agt og Arbejde, som lovligt kan affordres gaardbrugende Bønder af Jorddroten eller Herlighedseieren skal kunne afløses mod et billigt aarligt Bederlag, naar saadant fordres enten af idetmindste en Trediedeel af Høvbønderne eller af Eierne af den Eiendom, hvortil Høveriet ydes“.

Herefter har jeg troet, at det Høveri, om hvis Afløsning der spørges, maatte være det samme for Eierens Bedkommende som for de Andres Bedkommende. Jeg troede, at der var givet en Trediedeel af Høvbønderne en Ret til at fordrø det samlede Høveri afløst (Sa!). Hvis det nu er Meningen i § 1, maa jo aabenbart den Kjendelse, som omtales i § 4, hvortil den ærede Minister henviser, have samme Omfang (Sa!), som § 1 antyder, og, hvis denne Kjendelse har det samme store Omfang, saa maa jo den mindelige Overenskomst ogsaa have samme Omfang, thi, naar det hedder i § 4: „Hvis de omhandlede Afløsningsmænd ikke ved Mægling, der først skal forsøges, kunne tilveiebringe en mindelig Overenskomst mellem Parterne om det paagjældende Arbejdes Afløsning, da bliver Bederlaget at fastsætte ved deres Kjendelse med Stemme fleerhed o. s. v.“, synes det mig indlysende, at Gjensanden for Overenskomsten er densamme som for Kjendelsen, nemlig om det paagjældende Arbejdes Afløsning, og at det kan da ikke være et andet Arbejde end det, som er betegnet i § 1. Det forekommer mig altsaa, at denne § 4 aldeles ikke har tænkt sig saadanne Tilfælde, som ere bragte paa Bane. Seer man aldeles bort fra § 4, kan jeg godt forstaae, at den ene Trediedeel kan blive entg med den Høveriberettigede om Afløsningen, medens de to Trediedele blive enige om at vedblive at yde Høveriet; men, er Sagen bragt ind under § 4, forstaaer jeg ikke ret, at Overenskomsten eller Kjendelsen kan angaae Andet end det samlede Høveri (Me!). Nu seer jeg altsaa ikke rettere, end